

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมาย

(คำว่า “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ” ตามมาตรา ๙๖ (๘) และคำว่า “รถ” ตามมาตรา ๙๖ (๙) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายความว่ารวมถึง “ใบอนุญาตขับรถ” และหมายความว่ารวมถึง “รถ” ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่)

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค.๐๓๐๒/๐๖๒๔๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการขนส่งทางบกประสบปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาข้อกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะของผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ดังนี้

ก. กรณีตามมาตรา ๙๖ (๘)^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะของผู้ขอไว้ว่า “ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ...” มีปัญหาว่า “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ” ดังกล่าวหมายความว่ารวมถึง “ใบอนุญาตขับรถ” ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย

^๑ มาตรา ๙๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตามมาตรา ๙๓ ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยรถยนต์เล็กต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๓) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความสามารถเหมาะสม
- (๔) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๕) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ
- (๖) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว
- (๘) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้วนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต
- (๙) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มีใช้เกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำความผิดหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัวเพราะมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นอันธพาล เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

หรือไม่ และ

ข. กรณีตามมาตรา ๙๖ (๙) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะของผู้ขอไว้ว่า”ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มีใช้เกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำผิด....” มีปัญหาว่า “รถ”ในที่นี้ หมายความว่า เฉพาะรถที่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเท่านั้นหรือหมายความว่ารวมถึงรถที่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ด้วย

กรมการขนส่งทางบกพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ในกรณีปัญหาตามข้อ ก. เนื่องจากคำว่า “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ” และ “ใบอนุญาตขับรถ” ต่างก็เป็นคำเฉพาะที่กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์บัญญัติขึ้นเป็นพิเศษให้มีความหมายและลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้น “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ”ตามมาตรา ๙๖ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่น่ามีความหมายรวมถึง “ใบอนุญาตขับรถ” ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. สำหรับปัญหาในข้อ ข. นั้น เมื่อ”รถ”ตามมาตรา ๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายความว่า ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบก...ฯ และการขนส่ง”ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายความว่า การขนคน สัตว์ หรือสิ่งของโดยทางบกด้วยรถ ดังนั้น “รถ” ตามมาตรา ๙๖ (๙) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงน่าจะหมายความว่ายานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนคน สัตว์ หรือสิ่งของโดยทางบก ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่ายานพาหนะดังกล่าวจะอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือไม่

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการตีความกฎหมายดังกล่าวเป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาโดยรอบคอบ กรมการขนส่งทางบกขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย เพื่อจะได้ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมและกรมการขนส่งทางบก) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมตำรวจ)แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับปัญหาประการแรก เห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจรทางบกเช่นเดียวกัน เพียงแต่แยกประเภทรถต่างกันเท่านั้น และมีบทบัญญัติทั้งที่เหมือนกันและต่างกัน ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยซึ่งเป็นปัญหาของเรื่องนี้ คือเรื่องการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตและการลงโทษก็มีบัญญัติไว้เหมือนกัน ทั้งนี้ ก็เพื่อความปลอดภัยและเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจจะเกิดขึ้นได้จากการใช้ยานพาหนะในการจราจรและพระราชบัญญัติการ

ชนสงฆ์ทางบกฯ ก็ไม่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าจะนำไปใช้กับพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มิได้
ฉะนั้น จึงต้องตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้น คำว่า “ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้
ประจำรถ” ตามมาตรา ๙๖ (๘)^๒ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ซึ่งหมายความว่ารวมถึง
“ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ” ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หมายความว่า
รวมถึง “ใบอนุญาตขับรถ” ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ด้วย

(๒) สำหรับปัญหาประการที่สอง เห็นว่า คำว่า “รถ” ตามมาตรา ๙๖ (๙)^๓ แห่ง
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ก็ต้องตีความตามเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน ฉะนั้น คำว่า “รถ” ตาม
มาตรา ๙๖ (๙) จึงหมายความว่ารวมถึง “รถ” ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ด้วยโดยมีเหตุผล
ทำนองเดียวกับ (๑)

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๒๕

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑